

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština – Assembly

Zakon br. 05/L-058

O INDUSTRIJSKOM DIZAJNU

Skupština Republike Kosova,

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosova,

Usvaja:

ZAKON O INDUSTRIJSKOM DIZAJNU

GLAVA I
OPŠTE ODREDBE

Član 1
Svrha

1. Ovim Zakonom uređuju se uslovi i postupak registracije industrijskog dizajna, prava koja proizilaze iz registracije, ostvarivanje ovih prava i komunitarni dizajn.

2. Ovaj zakon je u skladu sa Direktivom 98/71/ES Evropskog parlamenta i Saveta od 13. oktobra 1998. o pravnoj zaštiti dizajna, Direktivom 2004/48 / ES Evropskog parlamenta i Saveta od 29. aprila 2004. godine o sprovođenju prava intelektualne svojine (UL L 157, str. 45. 30.4.2004. OJ L 195, str. 16. 2.6.2004.

Član 2
Oblast primene zakona

Ovaj zakon se primenjuje na sve industrijske dizajne koji su u postupku registracije ili su već registrovani u Agenciji za industrijsku svojinu, uključujući komunitarne dizajne i međunarodne registracije dizajna koje važe u Republici Kosovu.

Član 3 Definicije

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeća značenja:

1.1. **Ministarstvo** – Ministarstvo odgovorno za trgovinu i industriju;

1.2. **Ministar** - ministar trgovine i industrije;

1.3. **Agencija za industrijsku svojinu (AIP)** - Agencija osnovana u okviru Ministarstva za trgovinu i industriju;

1.4. **Dizajn** - izgled celog ili dela proizvoda, kao rezultat karakteristika proizvoda, posebno oblika, boje, linija, kontura, teksture ili materijala samog proizvoda, ili njegovog ornamenta;

1.5. **Proizvod** – svaki industrijski ili zanatski predmet, uključujući između ostalog i delove namenjene za spajanje u složeni proizvod, pakovanje, omot, grafički simboli i tipografski oblici slova, ali isključujući kompjuterske programe;

1.6. **Složeni proizvod** - proizvod koji se sastoji od više delova koji mogu da budu zamenjeni dozvoljavajući sastavljanje i rastavljanje proizvoda;

1.7. **Pariska konvencija** - Pariska konvencija o zaštiti industrijske svojine od 20. marta 1883. revidirana u Briselu 14. decembra 1900. u Vašingtonu 2. juna 1911. u Hagu 6. novembra 1925. u Londonu 2. juna 1934. u Lisabonu 31. oktobra 1958. i u Stokholmu 14. jula 1967. i izmenjena i dopunjena 28. septembra 1979.

1.8. **Sporazum iz Lokarna** – Sporazum iz Lokarna za uspostavljanje međunarodne klasifikacije industrijskih dizajna, potpisan u Lokarnu 8. oktobra 1968. sa izmenama i dopunama od 28. septembra 1979. u Lokarnu, poznat kao Klasifikacija iz Lokarna;

1.9. **Klasifikacija iz Lokarna** - Međunarodna klasifikacija za industrijski dizajn, uspostavljena preko Sporazuma iz Lokarna;

1.10. **Haški sporazum** - Haški sporazum o međunarodnom deponovanju industrijskog dizajna od 6. novembra 1925. revidiran u Hagu 28. novembra 1960. godine (Akt iz 1960. godine), dopunjen u Stokholmu 14. jula 1967. sa izmenama od 28. septembra 1979. godine (Dopunski akt iz 1967.), i Ženevski akt Haškog sporazuma o Međunarodnoj registraciji industrijskog dizajna, usvojen u Ženevi 2. jula 1999. godine (Ženevski akt iz 1999. godine) i odredbe sprovođenja propisa Haškog sporazuma;

1.11. **Međunarodni biro** - Međunarodni biro Svetske organizacije za intelektualnu svojinu;

1.12. **Pravilnik o komunitarnom dizajnu** - Uredba Saveta (EK) br. 6/2002 o komunitarnom dizajnu i njegovim izmenama;

1.13. **Komunitarni dizajn** - registrovani dizajn ili dizajn u procesu registracije u skladu sa procedurama registracije Uredbe o komunitarnom dizajnu;

1.14. **Aplikacija za komunitarni dizajn** – aplikacija za registraciju komunitarnog dizajna u skladu sa odredbama Uredbe o komunitarnom dizajnu;

1.15. **Nacionalni dizajn** - industrijski dizajn dobijen u Agenciji za industrijsku svojinu, u skladu sa procedurom i odredbama ovog Zakona;

1.16. **Aplikacija za nacionalni dizajn** - aplikacija za registraciju nacionalnog dizajna u Agenciji za industrijsku svojinu, u skladu sa odredbama ovog Zakona.

Član 4 **Agencija za industrijsku svojinu**

AIS je odgovorna za postupak registracije i zaštitu industrijskog dizajna prema ovom zakonu.

GLAVA II **USLOVI ZA ZAŠTITU INDUSTRIJSKOG DIZAJNA**

Član 5 **Zaštita industrijskog dizajna**

1. Pravna zaštita industrijskog dizajna se može ostvariti ako je nov i ako je individualnog karaktera.

2. Dizajn koji se primenjuje ili je sadržan u proizvodu koji čini sastavni deo složenog proizvoda, smatra se samo da je nov i da ima individualni karakter:

2.1 ukoliko sastavni deo, koji je ugrađen u složeni proizvod, ostaje vidljiv pri normalnoj upotrebi proizvoda;

2.2. ukoliko vidljiva obeležja sastavnog dela proizvoda ispunjavaju uslove novine i individualnosti karaktera.

3. Prema stavu 2. podstavu 2.1. ovog člana "Zajednička upotreba" podrazumeva korišćenje od strane krajnjeg korisnika, isključujući održavanje, servisiranje ili popravku proizvoda.

Član 6 **Novine u dizajnu**

1. Dizajn se smatra novim ako nijedan identičan dizajn nije postao dostupan javnosti pre dana podnošenja aplikacije za registraciju ili ako nije zatraženo pravo prvenstva pre datuma priznatog prvenstva.

2. Dizajn se smatra identičnim ako se razlikuje samo u nebitnim detaljima.

Član 7

Individualni karakter dizajna

1. Dizajn se smatra da ima individualni karakter ako se opšti utisak kojeg ostavlja kod informisanog potrošača razlikuje od opšteg utiska kojeg je kod njega stvorio bilo koji drugi dizajn koji je bio na raspolaganju javnosti pre datuma predaje aplikacije za registraciju ili ako je traženo pravo prednosti pre datuma priznanja prava na prednost.
2. Tokom procene individualnog karaktera dizajna, uzima se u obzir stepen slobode stvaranja dizajna dizajnera.

Član 8

Dostupnost dizajna

1. U skladu sa čl. 6. i 7. ovog Zakona smatra se da je dizajn bio dostupan javnosti ako je objavljen posle postupka registracije, ili izlaganja, ili je upotrebljen u trgovini ili je dostupan na drugi način, osim kada ovi događaji ne mogu biti obznanjeni zbog opravdanih razloga u specijalizovanim poslovnim delatnostima u određenom sektoru, unutar teritorije Republike Kosova i od dana pristupanja Kosova Evropskoj uniji, u okviru teritorije Evropske unije pre datuma podnošenja aplikacije za registraciju ili ako se traži prvenstva, pre priznavanja prava prvenstva.
2. Ne smatra se da je dizajn dostupan ili je postao poznat javnosti ako je pod eksplicitnim ili implicitnim uslovima tajnosti upoznato treće lice.
3. U cilju sprovođenja stv. 1. i 2. ovog člana, obelodanjivanje dizajna neće se uzeti u obzir ako je dizajn, za koga se zahteva zaštita prema ovom Zakonu, bio poznat javnosti:
 - 3.1 Od dizajnera, njegovog pravnog sledbenika ili trećeg lica, kao rezultat izdatih podataka ili preduzetih aktivnosti od dizajnera ili njegovog pravnog sledbenika;
 - 3.2 Tokom perioda od dvanaest (12) meseci pre dana predaje aplikacije za industrijski dizajn, ili ako je traženo pravo prednosti, od dana prednosti.
4. Odredbe iz stava 3. ovog člana sprovodiće se i u slučajevima kada je dizajn postao javan kao posledica zloupotrebe na štetu dizajnera ili njegovog sledbenika.

Član 9

Dizajn uslovljen tehničkom funkcijom i povezanim dizajnom

1. Pravo dizajna ne treba da postoji u karakteristikama pojavljivanja proizvoda:
 - 1.1. koje su posebno uslovljene sopstvenim tehničkim funkcijama;
 - 1.2. za koje je reprodukcija neophodna u istom obliku i dimenziji, kako bi proizvod u čijem sastavu je ugrađen ili se dizajn primenjuje, dizajn se može mehanički spojiti, staviti na, oko ili naspram drugog proizvoda i može biti smešten na proizvod ili zajedno

sa drugim proizvodom oko njega, kako bi oba proizvoda mogla obavljati svoje funkcije.

2. Bez obzira na odredbe stava 1. podstava 1.2. ovoga člana, a u skladu sa uslovima propisanim čl. 6. i 7. ovoga Zakona, pravo dizajna treba da postoji i u dizajnu koji je namenjen višestrukom povezivanju ili povezivanju zamenljivih delova jednoga proizvoda u modularnom sistemu.

Član 10

Dizajn protiv javnog interesa i moralnih principa

Dizajn koji je u suprotnosti sa javnim interesom i moralnim principima ne može se zaštititi.

GLAVA III

PRAVO NA INDUSTRIJSKI DIZAJN

Član 11

Dizajner

1. Dizajner je fizičko lice koje je stvorilo industrijski dizajn.
2. Lice koje je samo pružilo tehničku pomoć u stvaranju dizajna, ne smatra se dizajnerom.

Član 12

Pravo nad industrijskim dizajnom i pravo pretpostavljenog vlasnika

1. Pravo industrijskog dizajna pripada dizajneru ili njegovom pravnom nasledniku.
2. Ako dizajner nije podnosilac aplikacije za industrijski dizajn, podnosilac aplikacije ima pravo da započne postupak za dobijanje industrijskog dizajna u skladu sa ovim Zakonom dok se ne dokaže suprotno.
3. Ako je dizajn napravljen na osnovu ugovora po narudžbini, pravo na dizajn pripada naručiocu dizajna ukoliko ugovorom nije drugačije predviđeno.
4. Ako je dizajn napravio dizajner tokom izvršenja radnih obaveza, kao zaposlen ili dok je sprovodio savete poslodavca, pravo na industrijski dizajn pripada poslodavcu, ako ugovorom nije drugačije predviđeno.
5. Lice na čije ime je registrovan industrijski dizajn ili lice u čije ime je podnet zahtev pre registracije, smatra se licem koje ima pravo u svim postupcima koji se vode u AIS-u u vezi sa dotičnim dizajnom, a takođe i u svim drugim povezanim postupcima.

Član 13

Zajedničko stvaranje industrijskog dizajna

1. Ako je dizajn rezultat zajedničkog rada nekoliko dizajnera, pravo za industrijski dizajn pripada njima, odnosno njihovim zakonskim naslednicima i smatra se da oni imaju pravo na industrijski dizajn u skladu sa ovim Zakonom.
2. Deo svakog dizajnera u jednom dizajnu koji je zajedničko delo, određuje se na osnovu doprinosa svakog dizajnera, ukoliko ugovorom nije drugačije određeno.
3. Ako se doprinosi dizajnera ne određuju u ugovoru i ne mogu se odrediti na osnovu doprinosa svakog dizajnera, oni se smatraju ravnopravnim.

Član 14

Moralna prava dizajnera

1. Dizajner ima pravo da se ističe kao dizajner u svim dokumentima tokom javne izložbe njegovog dizajna, bez obzira da li je podnosilac aplikacije ili je nosilac prava na registrovani industrijski dizajn.
2. Moralno pravo dizajnera ne može se prenositi.
3. Ako je nekoliko dizajnera učestvovalo na stvaranju dizajna, pravo iz stava 1. ovog člana pripada svim dizajnerima, bez obzira na doprinos u stvaranju dizajna.

Član 15

Prava na industrijski dizajn

Domaća ili strana pravna i fizička lica uživaju jednaka prava u zaradi i zaštiti dizajna prema ovom zakonu.

GLAVA IV

EKEFTI REGISTROVANOG INDUSTRIJSKOG DIZAJNA

Član 16

Sticanje industrijskog dizajna

1. Industrijski dizajn se stiče donošenjem odluke za registraciju industrijskog dizajna i registracijom u registar.
2. Datum registracije u registar je isti kao i datum donošenja odluke za dobijanje prava industrijskog dizajna.

Član 17

Ekskluzivna prava stečena industrijskim dizajnom

1. Vlasnik industrijskog dizajna ima ekskluzivno pravo na upotrebu registrovanog dizajna i sprečavanju trećih lica upotrebe dizajna bez njegove dozvole.
2. Upotreba, u skladu sa stavom 1. ovog člana, posebno uključuje preradu, ponudu, stavljanje u promet, uvoz, izvoz ili upotrebu proizvoda u čijem je sastavu obuhvaćen ili za koji se primenjuje dizajn, ili je za ove svrhe uključeno skladištenje proizvoda.
3. Ako je objavljivanje registrovanog industrijskog dizajna pomereno u skladu sa članom 45. ovog Zakona, tokom ovog vremena dok je na snazi pomeranje, vlasnik ima pravo da spreči treća lica da upotrebe dizajn prema stavu 2. ovog člana, samo ako je ova upotreba rezultat kopiranja registrovanog dizajna.

Član 18

Ograničenja isključivih prava koja proizilaze iz prava na dizajn

1. Isključivo pravo ne može se ostvariti u odnosu na:
 - 1.1. radnje preduzete u privatne i ne trgovinske svrhe;
 - 1.2. radnje preduzete u eksperimentalne svrhe;
 - 1.3. radnje reprodukcije preduzete sa ciljem citiranja ili vaspitanja, ako je ovo u skladu sa pravilima dobrog ponašanja u poslovanju i ne nanosi štetu tokom normalne upotrebe dizajna, kao i navođenje izvora.
2. Pored radnji istaknutim u stavu 1. ovog člana, ekskluzivna prava koja proizilaze iz industrijskog dizajna posle registracije ne mogu da se ostvaruju na:
 - 2.1. opremu letelica registrovanih u drugoj državi, kada one privremeno ulaze na teritoriju Kosova;
 - 2.2. uvoz rezervnih i dodatnih delova na Kosovu, sa ciljem opravke tih sredstava;
 - 2.3. realizaciju opravki tih sredstava.

Član 19

Pravo na raniju upotrebu dizajna

1. Treće lice ima pravo na dizajn na osnovu ranije upotrebe, ukoliko može da argumentuje da je pre datuma podnošenja aplikacije za dizajn ili pre datuma sticanja prava na prednost, ukoliko je traženo i ako je na teritoriji Republike Kosova počelo, u dobroj nameri, sa upotrebom dizajna ili je obavio prethodne pripreme u cilju upotrebe i ako takav dizajn nije napravljen kopiranjem ranijeg zaštićenog dizajna.

2. Pravo ranije upotrebe, daje trećem licu pravo da koristi dizajn u svrhe za koje je namenjen ili zaštita su obavljene pripreme, pre datuma podnošenja aplikacije za industrijski dizajn ili pre datuma dobijenog prava na prednost, ukoliko je prednost tražena.

3. Pravo ranije upotrebe ne daje trećim licima pravo na upotrebu dizajna.

4. Pravo na raniju upotrebu je ne prenosivo, izuzev ukoliko je treće lice preduzimač i dizajn se prenosi zajedno sa prenosom preduzeća u okviru kojeg su preduzete mere i obavljene pripreme.

Član 20 **Iscrpljenje prava**

U trenutku kada vlasnik industrijskog dizajna stavi na tržište ili za to da eksplicitno odobrenje, proizvod koji sadrži industrijski dizajn, u Republici Kosovu, odnosno, nakon pristupanja Republike Kosova Evropskoj uniji i na teritoriji neke zemlje Evropske unije, odnosno na teritoriji neke od država članica potpisnica Sporazuma o Evropskom ekonomskom prostoru, prestaju ekskluzivna prava nad tim proizvodom na teritoriji Republike Kosova.

GLAVA V **INDUSTRIJSKI DIZAJN KAO PREDMET SVOJINE**

Član 21 **Prenos**

1. Nosilac prava na industrijski dizajn može da prenese svoja prava na druga lica. Prenos može biti potpun ili delimičan.

2. Prenos se registruje u registar i objavljuje u biltenu AIS-a na zahtev neke od stranaka, na osnovu njihovog preliminarnog sporazuma. Registracija prenosa prava mora da se dokaže ugovorom o prenosu prava ili izjavom o prenosu prava overenom od nadležnog organa i potpisanom od obeju strana.

3. Prenos ima uticaja kod trećih stranaka posle unosa u registar.

4. Zahtev za registraciju prenosa prava, naknade, uslove i podatke koje treba da sadrži zahtev uređuju se podzakonskim aktom.

Član 22 **Licenca**

1. Vlasnik industrijskog dizajna može izdati isključivu ili običnu licencu za korišćenje prava dizajna u celosti ili delimično, na jedom delu ili celoj teritoriji Republike Kosova.

2. Pravo za korišćenje industrijskog dizajna se stiče na osnovu ugovora o licenciranju, dok ovo pravo ima uticaj na treća lica posle registracije licence u registar.
3. Ugovor o licenci treba da bude u pisanom obliku i potpisan od ugovornih strana.
4. Vlasnik dizajna može da ostvari prava industrijskog dizajna naspram dobitnika licence, koji je prekršio neku odredbu ugovora o licenciranju, posebno u vezi sa rokom licence, načinom korišćenja dizajna, količinom proizvoda za koje je licenca data, kvalitetom proizvedenih proizvoda dobitnika licence, kao i teritorijom upotrebe dizajna.
5. Dobitnik licence može da pokrene sudski spor u pogledu kršenja prava koja proizlaze iz industrijskog dizajna samo ako se nosilac industrijskog dizajna sa ovim slaže.
6. Dobitnik licence može da daje pod-licence jedino ako se ovo određuje u ugovoru.
7. Registracija licence se vrši na zahtev vlasnika dizajna ili dobitnika licence, pod uslovom da AIS da na uvid kopiju ugovora o licenci.
8. Registracija licence objavljuje se u biltenu Agencije.
9. Oblik i sadržaj zahteva za registraciju licence određuju se podzakonskim aktom.

Član 23

Pravo zaloga na industrijski dizajn

1. Industrijski dizajn može da bude predmet zaloga.
2. Na zahtev primaoca ili davaoca zaloga, zalog se registruje u registar i objavljuje u biltenu Agencije.
3. Sud koji po službenoj dužnosti sprovodi zalog, obaveštava Agenciju o sprovođenju zaloga prema dizajnu sa ciljem ulaska u registar i objavljuje u biltenu Agencije.
4. Zalog ima efekat kod trećih strana jedino nakon registracije u registar. Registracija zaloga se objavljen u biltenu Agencije.
5. Forma i sadržaj zahteva za registraciju zaloga utvrđuju se podzakonskim aktom.

Član 24

Postupak izvršenja

1. Industrijski dizajn može biti predmet postupka za izvršenje.
2. Nadležni organ koji odlučuje o izvršenju mora odmah da obavesti Agenciju o izvršenju vezano za dizajn radi registracije u registar i objavljivanja u bilten Agencije.

Član 25
Procedure stečaja

Kada je industrijski dizajn uključen u stečajni postupak, nadležni organ po njegovom predlogu treba odmah da obavesti Agenciju o stečajnom postupku i sa ciljem unosa ovih podataka u registar i objavljuje u biltenu Agencije.

Član 26
Aplikacija za registraciju industrijskog dizajna kao predmeta svojine

Odredbe čl. 21. 22. 23. 24. i 25. primenjuju se i za aplikacije za registraciju industrijskih dizajna.

GLAVA VI
APLIKACIJA ZA REGISTRACIJU INDUSTRIJSKOG DIZAJNA

Član 27
Pokretanje postupka za registraciju industrijskog dizajna

Procedura za registraciju industrijskog dizajna počinje podnošenjem aplikacije u Agenciji.

Član 28
Sadržaj aplikacije

1. Aplikacija industrijskog dizajna treba da sadrži:
 - 1.1 zahtev za registraciju industrijskog dizajna;
 - 1.2. podatke podnosioca aplikacije;
 - 1.3 izgled dizajna koji treba da bude pogodan za reprodukciju. Ako je predmet aplikacije dvodimenzionalni dizajn, a aplikacija sadrži zahtev za odlaganje objavljivanja, u skladu sa članom 45. ovog zakona, u tom slučaju dizajn se može predstaviti posredstvom uzorka.
2. Aplikacija za industrijski dizajn treba da sadrži i:
 - 2.1. naziv proizvoda u koje će dizajn biti inkorporiran ili na koje se primenjuje;
 - 2.2. podatke ovlašćenog predstavnika, ovlašćenje ukoliko ga podnosilac aplikacije ima;
 - 2.3. podatke o zajedničkom predstavniku, ukoliko postoji.
3. Aplikacija za industrijski dizajn može da sadrži i:

- 3.1. opis kojim se objašnjava izgled ili uzorak dizajna;
 - 3.2. zahtev za pomeranje objavljivanja industrijskog dizajna koji je registrovan u skladu sa članom 45. ovoga zakona;
 - 3.3. klasifikaciju proizvoda prema klasi u koju se dizajn inkorporira ili u kojoj dizajn treba da se primeni, u skladu sa Sporazumom iz Lokarna, a na osnovu Klasifikacije iz Lokarna;
 - 3.4 podatke o dizajneru ili dizajnerima i izjavu o tome da dizajner odnosno dizajneri ne žele da se navode;
 - 3.5. podatke o dokazima o prednostima iz čl. 33. i 34. ovoga zakona.
4. Oblik i sadržaj aplikacije za industrijski dizajn i svi ostali sastavni delovi aplikacije određuju se podzakonskim aktom.
 5. Podaci u aplikaciji za industrijski dizajn istaknuti u stavu 2. i stavu 3. podstavu 3.1. i 3.3. ovog člana, nemaju uticaj na kapacitet zaštite dizajna.
 6. Aplikacija treba da bude predmet plaćanja registracije i taksa za objavljivanje, a ako je traženo odlaganje objavljivanja u skladu sa stavom 3. podstav 3.2. ovog člana, taksa za objavljivanje treba da bude zamenjena naknadom za odlaganje.
 7. Dokaz o plaćenju odgovarajućoj taksi mora biti priložena uz aplikaciju.

Član 29

Višestruka aplikacija za industrijske dizajne

1. Ako aplikacija sadrži nekoliko dizajna, osim u slučajevima njihove dekoracije, svi proizvodi u koje se inkorporira dizajn, ili u kojima se dizajn primenjuje, treba da budu u istoj klasi na osnovu Klasifikacije iz Lokarna.
2. U višestrukim aplikacijama se navodi broj dizajna za koje se zahteva zaštita.
3. Svaki dizajn koji je uključen u aplikaciju za registraciju ili višestruku aplikaciju, može se razmatrati odvojeno od drugih, u cilju sprovođenja odredaba ovog zakona. Dizajn može posebno nezavisno od ostalih da se sprovodi, licencira, bude objekt hipoteke, postupka za izvršenje ili stečaj, objekat odricanja, nastavka zaštite ili prenosa prava, objekat pomeranja objavljivanja ili nevažećeg proglašavanja dizajna.
4. Višestruka aplikacija podleže plaćanju dodatne takse za registraciju i objavljivanje.

Član 30

Podela višestruke aplikacije

1. Podnosilac aplikacije može da deli višestruku aplikaciju na dve ili više aplikacija tako da svaka od njih može da sadrži jedan ili više dizajna proizvoda.

2. Svaka aplikacija odvojena od višestruke aplikacije stiče prednost višestruke aplikacije.
3. Uslovi za podelu višestruke aplikacije određuje se podzakonskim aktom.
4. Podela aplikacije iz stava 1. ovog člana podleže plaćanju takse za podelu i objavljivanje aplikacije.

Član 31

Datum aplikacije

Datum aplikacije za industrijski dizajn je datum kada se predaju dokumenta Agenciji, a koja sadrže podatke određene u članu 28. stv. 1. i 2. ovog zakona.

Član 32

Pravo prednosti

1. Ako je aplikacija za registraciju industrijskog dizajna predata u skladu sa čl. 28. i 29. ovog zakona. Aplikant koji prvi podnese aplikaciju, stiče pravo prednosti nad svakim drugim aplikantom koji posle njega podnese aplikaciju za registraciju istog ili sličnog industrijskog dizajna.
2. Aplikacija podneta u skladu sa Međunarodnim sporazumom, čiji je potpisnik Republika Kosovo, u skladu sa odredbama tog sporazuma stiče pravo prednosti.
3. Pravo prednosti u skladu sa čl. 33. i 34. ovoga zakona, ima uticaja tako što se datumom prednosti smatra datum podnošenja aplikacije za industrijski dizajn sa ciljem određivanja prava koja imaju prednosti u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 33

Pravo prednosti prema Pariskoj konvenciji

1. Ako je podnosilac zahteva za industrijski dizajn podnelo zahtev po prvi put u bilo kojoj državi članici Pariske konvencije ili Sporazuma o osnivanju Svetske trgovinske organizacije, on ili njegov pravni sledbenik, sa ciljem podnošenja zahteva za industrijski dizajn u skladu sa ovim zakonom za isti industrijski dizajn, može se pozivati na datum podnošenja prve aplikacije, pod uslovom da u skladu sa ovim zakonom, podnese aplikaciju Agenciji u roku od šest (6) meseci od dana prvog podnošenja zahteva.
2. Podnosilac aplikacije koji se poziva na pravo prednosti u vezi sa stavom 1. ovog člana, dostavlja Agenciji odgovarajuće podatke o aplikaciji na koju se poziva. Ime države u kojoj je po prvi put podneo aplikaciju, zatim datum i broj aplikacije. Podnosilac aplikacije u roku od tri (3) meseca od dana podnošenja aplikacije Agenciji, treba da dostavi kopiju prve aplikacije overene od ovlašćenog organa države članice Pariske konvencije ili Svetske trgovinske organizacije, kao i prevod overene kopije na službenim jezicima Republike Kosova.

3. Ako podnosilac aplikacije ne ispunjava uslove iz stv. 1. i 2. ovog člana, smatra se da pravo prednosti nije traženo.

Član 34 **Pravo prednosti izlaganja**

1. Ako je podnosilac aplikacije izložio industrijski dizajn na nekoj službenoj izložbi ili na nekoj međunarodnoj izložbi koja je službeno priznata na Kosovu ili u nekoj državi članici Pariske konvencije ili Svetske trgovinske organizacije, može da zahteva da se kao datum podnošenja prve aplikacije prizna datum prve izložbe proizvoda, pod uslovom da se podnošenje aplikacije na Kosovu učini u roku od šest (6) meseci od navedenog datuma.

2. Podnosilac aplikacije koji se poziva na pravo prednosti na osnovu izložbe proizvoda, obavezan je da pored podnošenja aplikacije Agenciji u roku od tri (3) meseci podnese i potvrdu izdatu od strane ovlašćenog organa države članice Pariske konvencije ili Svetske trgovinske organizacije, u kojoj se potvrđuju podaci o vrsti izložbe, mestu održavanja, datumu otvaranja i zatvaranja i prvom danu izlaganja proizvoda koji je naveden u aplikaciji, kao i dokaz da je dizajn proizvoda koji je predstavljen na izložbi identičan onom iz aplikacije.

3. Ako podnosilac aplikacije ne ispunjava uslove iz stv. 1. i 2. ovog člana smatra se da pravo prednosti nije traženo.

Član 35 **Sertifikat prednosti**

Na zahtev podnosioca aplikacije ili vlasnika industrijskog dizajna i posle plaćanja zahtevane stope, Agencija izdaje sertifikat prednosti.

GLAVA VII **REGISTRACIJA DIZAJNA**

Član 36 **Registar**

1. Agencija vodi registar aplikacija u koji se upisuju aplikacije za registrovanje industrijskog dizajna koji ispunjavaju uslove u skladu sa članom 28. ovog zakona i kojima je priznat datum podnošenja prema članu 31. ovog zakona, kao i registar industrijskih dizajna u koji se upisuju industrijski dizajni kojima nije odbijena registracija prema članu 42. ovoga zakona.

2. Sadržaj registra određuje se podzakonskim aktom.

3. Registar je javan.

4. Ako aplikacija sadrži zahtev za pomeranje roka objavljivanja registracije u skladu sa članom 45. ovog zakona, informacija o ovoj aplikaciji ili registraciji nije javna pre objavljivanja registracije u skladu sa članom 44. ovog zakona.

5. Na zahtev zainteresovane stranke i posle plaćanja odgovarajuće stope, Agencija izdaje jedan izvod iz registra.

Član 37 Bilten Agencije

Agencija objavljuje bilten sa podacima određenim ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Član 38 Takse

1. Za sve postupke predviđene ovim zakonom plaćaju se odgovarajuće takse.
2. Vrsta i iznos takse utvrđuju se podzakonskim aktom.
3. Ako predviđene takse nisu plaćene, aplikacija ili zahtev se odbija, dok u slučaju neplaćanja takse za produženje zaštite industrijskog dizajna, isti prestaje da važi.

Član 39 Istraživanje novine dizajna

Na zahtev zainteresovane stranke i posle plaćanja određene takse, Agencija će nuditi usluge koje uključuju zahtev za novine registrovanog dizajna, koje su na snazi u Republici Kosovu.

Član 40 Određivanje datuma podnošenja aplikacije za industrijski dizajn

1. Posle prijema aplikacije, Agencija za određivanje datuma za aplikacije razmatra da li aplikacija ispunjava uslove prema članu 28. ovog zakona.
2. Ako aplikacija ne ispunjava uslove za datum prijema aplikacije, Agencija poziva podnosioca aplikacije da u roku od šesdeset (60) dana, od dana prijema poziva, otkloni dotične nedostatke.
3. Ako podnosilac aplikacije u određenom roku te nedostatke otkloni, u skladu sa stavom 2. ovog člana, Agencija određuje kao datum prijema aplikacije datum otklanjanja nedostataka.
4. Nakon određivanja datuma aplikacije, Agencija poziva podnosioca aplikacije, koji nije dostavio dokaz da je platio propisanu taksu, u roku od trideset (30) dana od dana prijema poziva i da Agenciji dostavi dokaz o uplati.
5. Ako podnosilac aplikacije u određenom roku ne deluje na osnovu poziva Agencije, aplikacija se uz odluku odbija.
6. Aplikaciji kojoj je prihvaćen datum aplikacije, ne može biti promenjena širenjem obima zaštite dizajna.

7. Na zahtev podnosioca aplikacije ili vlasnika registrovanog dizajna, ispravka imena ili adrese podnosioca aplikacije, ili vlasnika dizajna, ispravka ostalih tehničkih grešaka se dozvoljava, pod uslovom da se objekat zaštite ne proširi i posle plaćanja dodatne stope.

8. Sadržaj zahteva za promene prema stavu 7. ovog člana utvrđuje se podzakonskim aktom.

Član 41

Formalno razmatranje aplikacije

1. Sa formalnim razmatranjem aplikacije, Agencija potvrđuje da li podnesena aplikacija ispunjava uslove iz člana 28. stv. 1. i 2. ovog zakona, odnosno uslove iz člana 29. ovog zakona za višestruku aplikaciju.

2. Ako aplikacija ne ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana, Agencija poziva podnosioca aplikacije da u roku od šezdeset (60) dana upotpuni aplikaciju.

3. Na zahtev podnosioca aplikacije, rok iz stava 2. ovog člana može da se produži najviše za još šezdeset (60) dana pod uslovom da se izvrši uplata dodatne takse.

4. Ako podnosilac aplikacije za dizajna ne deluje na osnovu poziva, aplikacija se odbija odlukom.

Član 42

Odbijanje registracije industrijskog dizajna

1. Agencija odlukom odbija registraciju industrijskog dizajna ukoliko:

1.1. dizajn ne ispunjava uslove u skladu sa članom 3. stav 1. podstav 1.4. ovog zakona;

1.2. dizajn ne ispunjava zahteve navedene članu 10. ovoga zakona;

1.3. dizajn sadrži neovlašćeno korišćenje bilo koje od stavki proizvoda kao što je predviđeno u članu 6. Pariske konvencije, ili značke, amblema i različitih štitova kao što je predviđeno u članu 6 Pariske konvencije i koje su od posebnog javnog interesa za Republiku Kosovo.

3. Agencija delimično odbija zahtev za registraciju industrijskog dizajna prema stavu 1. podstavovi 1.2. i 1.3. ovog člana, ako dizajn ispunjava uslove za registraciju čuvajući oblik i identitet dizajna.

3. Odluka o odbijanju registracije dizajna se ne izdaje ako podnosilac aplikacije nije prethodno pismeno upoznat u vezi razloga za odbijanje i nije pozivan da povuče aplikaciju ili da izrazi pismeno svoje mišljenje o razlozima odbijanja registracije.

4. Podnosilac aplikacije za registraciju dizajna ima pravo da u roku od šezdeset (60) dana od dana prijema pismenog znanja prema stavu 3. ovog člana, podnese dokaze za nove podatke koji bi mogli uticati na završnu odluku Agencije.

5. Na zahtev podnosioca zahteva, vremenski rok naveden u stavu 4. ovog člana može da se produži najviše za šesdeset (60) dana za plaćanje dodatne tarife.

Član 43. Registracija

Ako aplikacija ispunjava uslove registracije za industrijski dizajn prema članu 41. ovog zakona, do te mere u kojoj aplikacija nije odbijena na osnovu člana 42. ovog zakona, Agencija odlukom registruje industrijski dizajn, pod uslovom da je plaćena taksa za registraciju industrijskog dizajna, u roku od najmanje 30 dana od dana primanja poziva.

Član 44. Objavljivanje industrijskog dizajna

1. Registrovani dizajn objavljuje se u biltenu Agencije.
2. Podaci koji se objavljuju u biltenu određuju se podzakonskim aktom.

Član 45. Odlaganje objavljivanja

1. Prilikom podnošenja aplikacije, aplikant može da traži da se publikacija registrovanog industrijskog dizajna pomeri za period od dvanaest (12) meseci od dana predaje aplikacije, ili ako se traži prednost, od dana prijema prednosti.
2. Nakon zahteva i ispunjavanja uslova koji su određeni u stavu 1. ovog člana dizajn se registruje, ali ni predstavljanje dizajna ni podaci o dosjeu ne treba da se objavljuju.
3. Agencija objavljuje u biltenu zahtev za pomeranje roka za publikaciju registrovanog industrijskog dizajna, a zahtevu se prisajedinjuju podaci o vlasniku registrovanog dizajna, datum predaje aplikacije kao i ostali podaci koji se određuju podzakonskim aktom.
4. U slučajevima iz stava 1. ovog člana, Agencija, posle isteka roka za odlaganje objavljivanja, poziva podnosioca aplikacije ili vlasnika dizajna da u roku od trideset (30) dana, od dana prijema poziva, obezbedi fotografije i grafičke prikaze dizajna, u skladu sa članom 28. stav 1. podstav 1.3. ovog zakona.
5. Ako vlasnik dizajna ne deluje u skladu sa pozivom navedenim u stavu 4. ovog člana ili ako tarifa za održavanje za prvi petogodišnji (5) period zaštite dizajna nije plaćena, smatra se da dizajn nije proizveo pravne posledice.
6. U slučaju višestruke aplikacije na osnovu člana 29. odredbe stv. 1. i 3. ovoga člana takođe se mogu sprovoditi za neke od dizajna uključenih u toj aplikaciji.

Član 46
Sertifikat industrijskog dizajna

1. Na zahtev vlasnika industrijskog dizajna i posle plaćanja odgovarajuće takse, Agencija izdaje sertifikat za industrijski dizajn.
2. Sadržaj sertifikata određuje se podzakonskim aktom.

GLAVA VIII
OBIM I VREME TRAJANJA ZAŠTITE DIZAJNA

Član 47.
Obim zaštite

1. Zaštita koja proizlazi iz industrijskog dizajna obuhvata svaki dizajn koji kod potrošača ne ostavlja utisak nekog drugog dizajna.
2. Tokom određivanja opsega zaštite, uzimaće se u obzir stepen slobode koju je imao dizajner tokom stvaranja dizajna.

Član 48
Vreme trajanja zaštite

1. Nakon registracije u Agenciji, zaštita industrijskog dizajna traje pet (5) godina, počevši od dana predaje aplikacije.
2. Zaštita industrijskog dizajna može da se produži za dodatni period od pet (5) godina, a najviše za period od dvadeset i pet (25) godina, počevši od dana predaje aplikacije.

Član 49
Produženje registracije

1. Registracija industrijskog dizajna biće produžena na zahtev vlasnika prava ili lica koje on ovlasti, pod uslovom da se odgovarajuća taksa plati. Zahtev za produženje se mora podneti. Taksa za produženje se plaća u roku od dvanaest (12) meseci, a završava se poslednjeg dana u mesecu u kome se završava zaštita. Ako to ne uspe, onda se zahtev može podneti i porezi moraju biti plaćeni u roku od šest (6) meseci nakon isteka zaštite, pod uslovom da se plati dodatna taksa za ovaj period.
2. Novi period registracije zaštite počinje danom prestanka roka prethodnog perioda zaštite.
3. Produžetak se registracije u registar i objavljuje u bilten Agencije.
4. Odgovarajuće takse prema stv. 1. i 2. ovog člana i podatke koje treba da sadrži zahtev za nastavak registracije industrijskog dizajna određiće se podzakonskim aktom.

Član 50
Žalbe protiv odluke Agencije

1. Protiv odluke Agencije je dozvoljena žalba u roku od petnaest (15) dana od dana prijema odluke.
2. Žalbe razmatra Komisija za žalbe u roku od trideset (30) dana od dana prijema žalbe.
3. Komisija za razmatranje žalbi se osniva odlukom ministra.
4. Protiv odluke Komisije za žalbe može se podneti žalba nadležnom sudu u roku od trideset (30) dana od prijema odluke.
5. Nadležnosti, mandat i rad komisije se regulišu podzakonskim aktom.

GLAVA IX
PRESTANAK VAŽENJA INDUSTRIJSKOG DIZAJNA

Član 51
Prestanak važenja industrijskog dizajna

1. Industrijski dizajn prestaje da važi u sledećim slučajevima:
 - 1.1. nakon isteka perioda zaštite industrijskog dizajna kako je navedeno u članu 48. i člana 49. ovog Zakona;
 - 1.2. nakon odustajanja;
 - 1.3. nakon deklaracije o ne važenju.
2. Prekid važenja industrijskog dizajna registruje se u registar i objavljuje se u biltenu Agencije.

Član 52
Odustajanje od industrijskog dizajna

1. Odustajanje od dizajna vrši se putem pismene izjave vlasnika upućenoj Agenciji. Izjava proizvodi pravne posledice nakon registracije u registar.
2. U slučaju odustajanja od dizajna koji podleže pomeranju roka za objavljivanje, procenjuje se da dizajn nije proizveo posledice koje su određene u ovom Zakonu.
3. Vlasnik može delimično da odustane od dizajna pod uslovom da njegov promenjeni oblik bude u skladu sa uslovima za zaštitu i da se sačuva identitet dizajna.

4. Ako je licenca registrovana, odustajanje od dizajna se ubacuje u registar samo ako vlasnik dizajna dokaže da je informisao nosioca licence o njegovoj nameri da odustane od dizajna.

5. Ako je u vezi sa dizajnom podnet zahtev sudu, u skladu sa članom 71. ovog zakona, Agencija ne upisuje u registar odustajanje od dizajna bez saglasnosti podnosioca zahteva.

Član 53

Delimično ili potpuno objavljivanje ne važenja registrovanog industrijskog dizajna

1. Agencija odlukom objavljuje delimično ili potpuno poništenje registrovanog dizajna, ukoliko:

1.1. dizajn nije u skladu sa članom 3. stav 1. podstav 1.4. ovog Zakona;

1.2. dizajn ne ispunjava zahteve prema članovima 5. 6. 7. 8. 9. i 10. ovog Zakona;

1.3. podnosilac aplikacije ili vlasnik registrovanog dizajna nema prava na osnovu ovog zakona;

1.4. je dizajn u sporu sa nekim prethodnim dizajnom koji je objavljen nakon podnošenja aplikacije ili ako se traži prednost, nakon datuma prednosti i koji je zaštićen od datuma pre datuma koji je naglasio dizajn registrovan u Republici Kosovu ili pre podnošenja aplikacije za to pravo;

1.5. se znak raspoznavanja koristi u kasnijem dizajnu, dok vlasnik prava znaka raspoznavanja ima pravo da zabrani njegovu upotrebu;

1.6. ukoliko dizajn neovlašćeno upotrebljava dela zaštićena zakonom o autorskom pravu;

1.7. Ako dizajn predstavlja neovlašćeno korišćenje proizvoda predviđenih u članu 6. Pariske konvencije ili znakova, amblema ili grbova i natpisa drugačijih od onih koji su predviđeni članom 6. Pariske konvencije i koji su od posebnog javnog interesa za Republiku Kosovo.

2. U slučajevima kada je industrijski dizajn delimično poništen, može se održavati u izmenjenoj formi, ako je ta forma u skladu sa zahtevima za zaštitu i ako se identitet dizajna čuva.

Član 54

Zahtev za poništenje dizajna

1. Zahtev za poništenje dizajna prema članu 53. ovog zakona, pismeno se predaje Agenciji.

2. Zahtev za poništenje dizajna može da se preda tokom perioda zaštite. Zahtev može da se preda i nakon završetka efekta dizajna, ako podnosilac zahteva dokaže da su protiv njega počeli postupci za ugrožavanje dizajna, ili da je podnosilac zahteva počeo sudski postupak se dokazalo da on ne ugrožava prava dotičnog industrijskog dizajna.

3. Zahtev podnet prema stavu 1. ovog člana neće se razmatrati dok se ne plati odgovarajuća taksa.

4. Sadržaj zahteva za poništenje određice se podzakonskim aktom.

5. Razlozi za proglašenje industrijskog dizajna nevažećim prema članu 53. stav 1. podstav 1.3. ovog zakona, mogu se zahtevati samo od osobe koja po ovom zakonu im pravo na industrijski dizajn.

6. Razlozi za proglašenje industrijskog dizajna nevažećim prema članu 53. stav 1. podstavovi 1.5. i 1.6. ovog zakona, mogu se tražiti samo od podnosioca zahteva ili nosioca spornog prava.

7. Razlozi za poništenje industrijskog dizajna određenih prema članu 53. stav 1. podstav 1.7. ovog zakona, mogu se zahtevati od lica čije je pravo ugroženo.

8. Osim slučajeva određenih u stavovima 5. 6. i 7. ovog člana, zahtev za poništenje industrijskog dizajna može podneti bilo koje pravno ili fizičko lice.

Član 55

Razmatranje zahteva za poništenje dizajna

1. Agencija razmatra zahtev za poništenje dizajna.

2. Ako Agencija utvrdi da je zahtev za proglašenje ne važnosti prihvatljiv, onda ona procenjuje da li razlozi za poništenje, navedeni u zahtevu, predrasuduju održavanje industrijskog dizajna.

3. Tokom razmatranja zahteva, Agencija poziva strane da daju primedbe u vezi sa zahtevom, u roku od šezdeset (60) dana od dana prijema pismenog poziva.

4. Na zahtev stranke, vremenski rok naveden u stavu 3. ovog člana može da se produži za još šezdeset (60) dana, posle plaćanja odgovarajuće takse.

5. Ako uslovi za poništenje dizajna prema članu 53. ovog Zakona, nisu ispunjeni, tada Agencija odlukom odbija zahtev za proglašenje ne važnosti dizajna.

Član 56.

Učestvovanje osumnjičenog prekršioca u proceduri

1. U slučaju podnošenja zahteva za proglašenje ne važenja registrovanog industrijskog dizajna, predstavljenog tokom perioda zaštite, dok agencija još nije donela odluku, treće lice koje dokaže da je protiv njega započet sudski postupak zbog ugrožavanja dizajna kao i podnosilac zahteva za proglašenje ne važenja, mogu se udružiti kao stranka u postupku za proglašenje ne važnosti dizajna, sa zahtevom podnetim Agenciji.

2. Stav 1. ovog člana se sprovodi i u situacijama kada treća strana dokaže da je vlasnik nad pravom industrijskog dizajna tražio da on prekine sa sumnjivim kršenjem dizajna i da je treća strana započela proceduru potvrde da on nije prekršio industrijski dizajn.

3. Zajednički zahtev stranka prijavljuje se pismeno i uključuje izjavu razloga za zahtev. Zahtev se neće razmatrati dok se ne uplati taksa određena u članu 54. stav 3. ovog zakona.

Član 57

Pravne posledice proglašenja ne važenja

Ako se industrijski dizajn proglasi nevažećim, sve pravne posledice koja proizlaze iz registrovanog dizajna su nevažeće.

GLAVA X

MEĐUNARODNA REGISTRACIJA

Član 58

Međunarodna registracija industrijskog dizajna

1. Međunarodna registracija dizajna vrši se u skladu sa odredbama Haškog sporazuma.
2. Aplikacija za međunarodnu registraciju industrijskog dizajna direktno se predaje Međunarodnoj kancelariji Svetske organizacije za intelektualnu vlasništvo, (u daljem tekstu Međunarodna kancelarija).
3. Takse za međunarodnu registraciju dizajna plaćaju se direktno Međunarodnoj kancelariji.
4. U skladu sa odredbama Haškog sporazuma, odredbe ovog zakona se primenjuju u skladu sa opštim principima za produženje efekata međunarodne registracije u Republici Kosovu, sa izuzetkom čl. 40. i 41. ovog zakona.
5. Zahtev za nastavak iz stava 4. ovog člana, zamenjuje se dužinom trajanja vremenskog roka prema članu 42. stav 4. ovog zakona, u roku od četiri (4) meseca.

GLAVA XI

KOMUNITARNI DIZAJN

Član 59.

Proširenje efekata komunitarnog dizajna

Posledice podnetih zahteva za komunitarni dizajn kao i komunitarnih dizajna registrovanih pre datuma pristupanja Republike Kosova Evropskoj uniji imaju pravni efekat na Republiku Kosovo nakon pristupanja Republike Kosova EU.

Član 60.
Komunitarni dizajn kao raniji dizajn

U skladu sa čl. 6. 7. 8. i 53. ovog zakona, aplikacije za registraciju komunitarnog dizajna kao i registrovanih komunitarnih dizajna smatraju se ranijim dizajnima u odnosu na aplikacije podnete za nacionalne dizajne i nacionalne dizajne koji su registrovani na osnovu zahteva podnetim nakon pristupanja Republike Kosova Evropskoj uniji.

Član 61
Predaja aplikacije za komunitarni dizajn

Ukoliko je zahtev za komunitarni dizajn predat Agenciji, u skladu sa članom 32. stav 2. Pravilnika o komunitarnom dizajnu, plaća se odgovarajuća tarifa za predaju zahteva.

Član 62
Zabrana upotrebe komunitarnog dizajna

Ako je upotreba komunitarnog dizajna, čiji je efekat određen u članu 59. ovog zakona, u suprotnosti sa upotrebom nacionalnog dizajna koji je registrovan pre ulaska Republike Kosova u Evropsku uniju, ili sa aplikacijom za nacionalni dizajn koja je registrovana pre ulaska Republike Kosova u Evropsku uniju, vlasnik nacionalnog dizajna može da započne postupak za zabranu upotrebe komunitarnog dizajna u Republici Kosovu, čiji je efekat proširen na teritoriju Republike Kosova. Vlasnik dokazuje da je komunitarni dizajn u suprotnosti se nacionalnim dizajnom.

Član 63
Zaštita komunitarnog dizajna u slučaju ugrožavanja

1. U slučaju ugrožavanja prava komunitarnog dizajna, treba sprovesti odredbe o zaštiti nacionalnog dizajna.
2. Za sve slučajeve ugrožavanja prava komunitarnog dizajna nadležni su domaći sudovi u skladu sa Pravilnikom EU-a o nacionalnom dizajnu.

GLAVA XII
PRIMENA CIVILNO-PRAVNIH PRAVA

Član 64
Nadležni sudovi za industrijski dizajn

Za primenu prava industrijskog dizajna nadležan je Osnovni sud u Prištini.

Član 65

Subjekti koji imaju pravo da traže primenu prava dizajna

Pored vlasnika prava ili lica koja je ovlastio vlasnik prava, u skladu sa opštim pravilima o zastupanju, primenu prava stečenih ovim zakonom može tražiti i licencirani sa ekskluzivnom licencom, u onoj meri do koje je on/ona stekao/la pravo na upotrebu industrijskog dizajna u skladu sa zakonom ili zakonskom transakcijom

Član 66

Postupak za utvrđivanje i sprečavanje povrede dizajna

1. Vlasnik dizajna može da pokrene sudski postupak za utvrđivanje povrede prava njegovog dizajna, protiv lica koje je povredilo pravo dizajna, vršeći bez ovlašćenja neko od dela određenih prema članu 17. ovog zakona.
2. Vlasnik industrijskog dizajna može da pokrene sudski postupak protiv lica koje povredilo dizajn tako sto je vršilo bez ovlašćenja neko od dela predviđenih prema članu 17. ovog zakona, tako sto zahteva zabranu takvih ili sličnih povreda i u buduće.
3. Vlasnik industrijskog dizajna može da pokrene sudski postupak protiv lica koja su izvršila neku od radnji bez odobrenja ili su prekršila ili čine ozbiljnu pretnju za ugrožavanje prava dizajna i traži prestanak tih dela.
4. Postupak prema stv. 1. 2. i 3. ovog člana može da se pokrene protiv lica koje tokom poslovne aktivnosti vrši usluge koje se koriste u radnjama kojima se povređuje dizajn ili iz koga može da proistekne povreda dizajna.

Član 67

Zahtev za zaplenu i uništenje proizvoda

1. Vlasnik dizajna može da pokrene postupak protiv lica koji je povredio dizajn tako sto je bez ovlašćenja učinilo neka od dela prema članu 17. ovog zakona i da traži da se proizvodi koji povređuju prava dizajna povuku sa tržišta, da se zaplene ili unište na trošak tog lica.
2. Sud izriče meru predviđenu prema stavu 1. ovog člana sa troškovima tuženog, sem u slučajevima kada postoje posebni razlozi za ne preduzimanje tih mera.
3. Kada izriče mere iz stava 1. ovog člana, sud mora da vodi računa da te mere budu proporcionalne prirodi i ozbiljnosti povrede.

Član 68

Zahtev za nadoknadu štete, za uobičajenu nadoknadu i bespravno bogaćenje

1. Vlasnik dizajna može da pokrene sudski postupak protiv lica koje mu je nanelo štetu tako sto je učinilo, bez ovlašćenja, dela prema članu 17. ovog zakona i da traži nadoknadu štete, u skladu sa zakonskim odredbama za nadoknadu štete.

2. Vlasnik dizajna može da pokrene sudski postupak protiv lica koje je vršilo bez ovlašćenja dela prema članu 17. ovog zakona, tražeći nadoknadu u iznosu koji je on/a tražio/la u ugovoru o licenci, ako takav ugovor postoji.

3. Vlasnik industrijskog dizajna može da pokrene sudski postupak protiv lica koje je prekršilo prava industrijskog dizajna, shodno članu 17. ovog zakona, koje je bez zakonske osnove ili odobrenja suda, od toga sebi stvorilo dobit.

4. Uslovi iz stv. 1. 2. i 3. ovog člana jedno drugo ne isključuju. Prilikom odlučivanja o zahtjevima iz stv. 1. 2. i 3. ovog člana koji su grupno predstavljeni, sud mora da se bazira na opšte odredbe Zakona o obligacionim odnosima.

Član 69 **Zahtev za objavljivanje presude**

1. Vlasnik dizajna može da zahteva da se presuda suda kojim se potvrđuje potpuna ili delimična povreda prava dizajna objavi u sredstvima javnog informisanja sa troškovima optuženog.

2. Sud odlučuje, u okviru ograničenja zahteva, o potpunom ili delimičnom objavljivanju presude i sredstvo informisanja gde će obaviti objavljivanje.

Član 70 **Zahtev za informacijama**

1. Vlasnik industrijskog dizajna, koji je pokrenuo postupak za zaštitu dizajna u slučajevima povrede, može da traži informacije o poreklu i mreži raspodele proizvoda koji povređuju prava dizajna.

2. Zahtev prema stavu 1. ovog člana može da se podnese u obliku tužbe ili za preduzimanje privremenih mera protiv:

2.1. lica protiv koga je podignuta tužba prema stavu 1. ovog člana;

2.2. lica koje, u okviru svoje poslovne aktivnosti, ima proizvode za koje postoji sumnja da su povredili prava dizajna;

2.3. lica koje, tokom obavljanja svoje poslovne aktivnosti, nudi usluge za koje se sumnja da su povredile prava dizajna;

2.4. lica koja, tokom njihove poslovne aktivnosti, pružaju ili koriste usluge pružene sumnjivim aktivnostima koje povređuju dizajn;

2.5. lica za koje se dokazuje da je uključeno u proizvodnju ili raspodelu proizvoda ili pružanje sumnjivih usluga koja povređuju dizajn.

3. Zahtev za informacijama o poreklu i mreži raspodele proizvoda i usluga, prema stavu 1. ovog člana može posebno da uključuje:

3.1. informacije o imenima i adresama proizvođača, distributerima, ostalim ranijim snabdevačima i vlasnicima proizvoda i usluga, prodavcima na malo i veliko;

3.2. informacije o proizvedenoj, podeljenoj, primljenoj ili naručenoj količini, kao i cenama proizvoda i usluga.

4. Ako navedeno lice, bez uverljivih razloga, odbije davanje informacija on/ona je odgovoran/a za nanetu štetu, u skladu sa zakonskim odredbama na snazi.

5. Odredbe ovog člana ne utiču na odredbe koje se odnose na način upotrebe poverljivih informacija u građanskim i krivičnim postupcima, odredbe koje regulišu odgovornost za zloupotrebu prava na korišćenje informacija, kao i odredbe kojima se reguliše obrada i zaštita ličnih podataka.

6. Odredbe ovog zakona ne utiču na čl. 73. i 74. ovog zakona, kojima se uređuje čuvanje i obezbeđivanje dokaza.

Član 71

Zahtev za prenos prava dizajna preko suda

1. Ako je zahtev za dizajn podnelo neovlašćeno lice ili je registrovana u registar na ime osobe u suprotnosti sa odredbama čl. 11. 12. 13. i 14. ovog zakona, ovlašćena osoba može da preda zahtev odgovarajućem sudu za prenos industrijskog dizajna, ili zahtev za registraciju u registar kao dizajner u skladu sa članom 16. ovog zakona.

2. Ovlašćena osoba, prema stavu 1. ovog člana, može da pokrene postupak na sudu za prenos dizajna, tokom celog perioda trajanja zaštite industrijskog dizajna.

3. Po službenoj dužnosti sud je dužan da odmah, obavestiti Agenciju o presudi protiv koje se ne može uložiti žalba, u cilju registracije prenosa u registar za objavljivanje u bilten Agencije.

4. Ako se dizajn prenosi putem presude, licenca i ostala prava trećih lica, danom upisa u registar za prenos prestaju.

5. Ukoliko su pre registracije prenosa dizajna preko suda, neovlašćeni nosilac odgovarajućeg dizajna ili licencirani koristili dizajn ili su obavili ozbiljne i efektne pripreme za korišćenje u poverenju, sud može da im prizna ne ekskluzivno pravo za upotrebu i to nakon podnetog zahteva sudu, ali najkasnije tri (3) meseca od dana registracije prenosa.

Član 72

Privremene mere u slučaju povrede dizajna

1. Na zahtev vlasnika dizajna, koji dokaže da je njegov dizajn povređen ili je postojala pretnja da se povredi, sud može da izrekne privremene mere u cilju prestanka ili sprečavanja povreda, a posebno:

1.1. da naredi navodnom prekršiocu da prestane sa povredom prava industrijskog dizajna. Takođe, sud može da izda naredbu posredniku, čije usluge koristi treće lice za povredu prava dizajna;

1.2. da naredi zaplenu ili povlačenje sa tržišta proizvoda koji povređuju prava dizajna.

2. Na zahtev vlasnika dizajna, koji dokaže da je njegov dizajn povređen u komercijalnim aktivnostima sa ciljem obezbeđivanja materijalne dobiti i takva povreda je pretila da mu nanese nepopravljivu ili teško popravljivu štetu, pored privremenih mera navedenih u stavu 1. ovog člana, sud može da naredi zaplenu pokretne i nepokretne imovine protivničke strane, koja nije direktno povezana sa povredom, uključujući i zamrzavanje njegovog/njenog bankarskog računa.

3. U cilju određivanja i izvršenja privremenih mera, prema stavu 2. ovog člana, sud može traži od protivničke strane ili ostalih relevantnih lica da dostave bankarske, finansijske i privredne informacije ili pristup ostalim relevantnim informacijama ili dokumentima. Sud obezbeđuje zaštitu tajnosti tih informacija i zabranjuje njihovu svaku zloupotrebu.

4. Privremene mere prema stavu 1. ovog člana mogu da se izreknu bez upoznavanja protivničke strane, ako podnosilac zahteva dokaže da ostale mere ne bi bile efikasne, ili postoji opasnost za nanošenje nepopravljive ili teško popravljive štete. Privremene mere, prema stavu 2. ovog člana, mogu se izreći bez obaveštavanja protivničke strane, ako podnosilac zahteva za meru dokaže da u suprotnom privremena mera ne bi bila efikasna ili ako se uzmu u obzir okolnosti slučaja, preduzimanje privremenih mera bi bilo neophodno.

5. U odluci o privremenoj meri, sud treba da odredi trajanje mere, a ako je mera izrečena pre podnošenja prijave i period kada podnosilac mere treba da pokrene postupak kako bi opravdao mere. Taj rok ne bi trebao da bude kraći od dvadeset (20) radnih dana i ne duži od trideset i jedan(31) kalendarski dan, o dana izricanja privremene mere.

Član 73.

Privremene mere za čuvanje dokaza

1. Na zahtev vlasnika dizajna, koji tvrdi da je povređeno pravo na dizajn ili pretila opasnost povrede prava njegovog/njenog dizajna i da postoji mogućnost da se dokaz ili pretnja povrede ne mogu osigurati ili će biti otežano njegovo obezbeđivanje, sud može da izrekne privremene mere za čuvanje dokaza.

2. Putem privremene mere prema stavu 1. ovog člana, sud posebno može da naredi:

2.1. detaljan opis proizvoda na koje se sumnja da ugrožavaju prava dizajna, sa ili bez uzimanja uzoraka;

2.2. zaplenu proizvoda za koje se sumnja da su prekršili prava dizajna;

2.3. zaplenu materijala i sredstava korišćenih za proizvodnju i raspodelu proizvoda na koje se sumnja da su ugrozili dizajn, kao i dokumentaciju koja je vezi sa njima.

3. Privremena mera određena u stavu 1. ovog člana mogu se izreći bez upoznavanja protivničke strane, ako podnosilac zahteva za preduzetu meru potvrdi da postoji opasnost da se dokaz uništi ili može da mu se nanese nepopravljiva ili teško popravljiva šteta.

4. U odluci o izricanju privremene mere, sud treba da odredi vreme trajanja mere, a ako je mera izrečena pre početka sudskih radnji, i vreme do kada podnosilac zahteva za privremenu meru treba da preduzme zakonske radnje kako bi opravdao meru, a sve to u roku dvadeset (20) radnih dana, odnosno najkasnije trideset i jedan (31) kalendarski dan od podnošenja zahteva.

Član 74.

Obezbeđivanje dokaza tokom građanskog postupka

1. Kada stranka u postupku traži dokaze za koje tvrdi da pripadaju protivničkoj strani, ili su pod njenom kontrolom, sud poziva protivničku stranu da u određenom vremenskom roku o tome dostavi dokaze.

2. Vlasnik dizajna u svojstvu tužioca, koji tvrdi da je ugrožavanje dizajna u poslovnoj aktivnosti sa ciljem materijalne i ekonomske dobiti i za ovo pruža dokaze tokom postupaka kao što su bankarska, finansijska dokumenta ili druga poslovna dokumenta ili dokaze koji potvrđuju da ona pripadaju protivničkoj strani ili su pod njenom kontrolom, sud poziva protivničku stranu da dostavi dokaze u okviru određenog vremenskog roka.

3. Ukoliko se strana pozove da pruži dokaze, a ona odbije da prizna da ti dokazi pripadaju njoj ili su pod njenom kontrolom, sud može da uzme dokaze da bi utvrdio jednu takvu činjenicu.

Član 75.

Ubrzani postupci

1. Postupak u vezi ugrožavanja dizajna treba da bude ubrzana.

2. Na zahtev suda ili stranke koja je pokrenula postupak u vezi gaženja prava dizajna, agencija prima zahtev za poništenje ili proglašavanje nevažećom odluke o industrijskom dizajnu registrovanom i predatom pre ili tokom postupaka i deluje po ubrzanom postupku. Imajući u vidu okolnosti, sud može da donese odluku o prekidu postupka do konačne odluke, na zahtev stranke za proglašenje industrijskog dizajna nevažećim

GLAVA XIII PREDSTAVLJANJE

Član 76.

Predstavljanje od strane ovlašćenih predstavnika

1. Fizička ili pravna lica čije je prebivalište ili sedište delatnosti u Republici Kosovu svoja prava mogu da ostvare prema ovom Zakonu i pomoću ovlašćenih predstavnika koji su registrovani u registru predstavnika koji vodi agencija.
2. Strana fizička ili pravna lica, koja nemaju prebivalište ili sedište delatnosti u Republici Kosovu, mogu da ostvare svoja prava prema ovom Zakonu u postupcima u agenciji, samo preko ovlašćenih predstavnika koji su registrovani u registru predstavnika koji vodi kancelarija/agencija.

Član 77.

Ovlašćeni predstavnici

1. Predstavljanje fizičkih ili pravnih lica u agenciju može da se izvrši i putem ovlašćenog lica, registrovanih u registru predstavnika koji vodi Agencija.
2. Agencija registruje i briše ovlašćeno lice iz registra, ukoliko to lice ispunjava ili ne ispunjava uslove određene podzakonskim aktom.

Član 78.

Ovlašćenja ovlašćenih predstavnika

1. Ovlašćeni predstavnik za industrijski dizajn može da predstavlja jedno fizičko ili pravno lice u agenciji na osnovu ovlašćenja izdatog od fizičkog ili pravnog lica.
2. Ovlašćenje može da se da za jednu ili više aplikacija ili registracija industrijskog dizajna kako za one postojeće tako i one koje slede.
3. Ovlašćenje koje se odnosi na sve aplikacije i registracije industrijskog dizajna jednog fizičkog ili pravnog lica priznaje se kao opšte ovlašćenje.
4. Ovlašćenje može da bude ograničeno samo na određene radnje koje se preduzimaju pri agenciji.
5. Ukoliko se odustane od industrijskog dizajna, ovlašćenje treba jasno da iskaže konkretne zahteve vlasnika dizajna.

Član 79

Povlačenje ovlašćenja

1. Vlasnik industrijskog dizajna u svako doba može da povuče dato ovlašćenje.

2. Nakon što bude obavještena o promeni predstavnika, agencija nastavlja da komunicira sa novim predstavnikom dizajna ili direktno sa nosiocem dizajna.
3. Ukoliko je vlasnik dizajna za isti dizajn dao dva ili više ovlašćenja različitim predstavnicima, važi poslednje ovlašćenje.

Član 80. Predaja ovlašćenja

1. Predstavnik industrijskog dizajna koji tvrdi da je ovlašćen da predstavlja vlasnika pred agenciju, a koji nije agenciji predao ovlašćenje sa argumentima, poziva se da u roku od šezdeset (60) dana od dana prijema poziva, dostavi valjano pismeno ovlašćenje.
2. Na zahtev predstavnika industrijskog dizajna, rok može da se produži za još šezdeset (60) dana od isteka roka koji je naznačen u stavu 1. ovoga člana.
3. Ukoliko predstavnik industrijskog dizajna, u predviđenom roku, ne dostavi agenciji valjano ovlašćenje i nastavi da deluje u svoje ime, mere koje je preduzeo predstavnik smatraju se kao da nisu ni preduzete.

Član 81. Odnos sa drugim pravima industrijske svojine

Određbe ovog zakona neće uticati na primenu drugih zakonskih propisa koji se odnose na trgovačke marke ili druge karakteristične znake, patente i odredbe koje regulišu građansku odgovornost i nelojalnu konkurenciju.

Član 82 Odnos sa autorskim pravom

Dizajn zaštićen pravom industrijskog dizajna registrovan u skladu sa ovim Zakonom (u ili u vezi sa Republikom Kosovom), trebalo bi da ima pravo na zaštitu na osnovu Zakona o autorskom i srodnim pravima, od dana kada je stvoren dizajn. U kojoj meri i uslovima pod kojima je takva zaštita data, uključujući nivo potrebne originalnosti, utvrđuje se Zakonom o autorskom i srodnim pravima.

GLAVA XIV KAZNENE ODREDBE

Član 83 Kaznene odredbe

1. Novčanom kaznom od pet hiljada (5.000) do osam hiljada (8.000) evra kažnjava se pravno lice koje tokom obavljanja svoje trgovačke delatnosti na bilo koji način koristi proizvode ili usluge koji krše prava utvrđena u članu 17. ovog zakona.

2. Novčanom kaznom od dve (2.000) do tri hiljade (3.000) evra kažnjava se odgovorno lice pravnog lica za kršenje prema članu 17 ovog zakona.
3. Novčanom kaznom od tri hiljade (3.000) do četiri (4.000) evra kažnjava se fiziko lice koje tokom obavljanja svoje trgovačke delatnosti na bilo koji način koristi proizvode ili usluge koji krše prava utvrđena u članu 17. ovog zakona.
4. U slučajevima kada se dizajn koristi u suprotnosti sa odredbama ovog zakona i kada se pretpostavlja da je učinjeno krivično delo, sprovode se odredbe Krivičnog zakona Kosova.

GLAVA XV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 84 Prelazne odredbe

1. Član 58. ovog zakona se sprovodi od dana kada je Republika Kosovo potpisala Haški sporazum. Članovi 59. 60. 61. 62. i 63. ovog zakona sprovodiće se od dana ulaska Republike Kosova u Evropsku uniju.
2. Za sve postupke za registraciju industrijskih dizajna započete pre stupanja na snagu ovog zakona, a za koje agencija nije započela ispitivanje, procedure vezane za poništenje ili ukidanje dizajna kao i procedure koje se odnose na aplikaciju za registraciju revidiranih industrijskih dizajna, sprovode se odredbe ovog zakona.
3. Danom ulaska Republike Kosova u Evropsku uniju, u članu 8. stav 1. ovog zakona, reči “teritorija Republike Kosova“ zameniće se rečima “Evropska unija“,

Član 85 Donošenje podzakonskih akata

U cilju sprovođenja ovog zakona, ministar za trgovinu i industriju, u roku od dvanaest (12) meseci od stupanja na snagu ovog zakona, donosi podzakonska akta.

Član 86 Podzakonska akta koja se primenjuju do donošenja novih podzakonskih akata

1. Pod uslovom da nisu u suprotnosti sa ovim Zakonom i do donošenja novih podzakonskih akata za pravnu i potpunu primenu ovog Zakona, ostaće na snazi podzakonska akta koja su u upotrebi, kao što je:

- 1.1 Administrativno uputstvo br.11/2012 o registraciji industrijskog dizajna

Član 87
Prestanak važenja

Stupanjem na snagu ovog zakona, stavlja se van snage Zakon br. 04/L-028 o industrijskom dizajnu.

Član 88
Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosova.

Zakon br. 05/L -058
14. decembar 2015.

Kadri VESELI

Predsednik Skupštine Republike Kosova